

MALTA on aarresaari

Vaaleasta kalkkikivestä rakennettu Valletta kohoaa komeana Välimerestä. Kuva Aurinkomatkat

1.

2.

3.

Malta pähkinäkuoressa

- Malta tasavalta itsenäistyi Iso-Britanniasta 1964. Siihen kuuluu seitsemän saarta. Asuttuja ovat Malta, Gozo ja Comino, jolla sanotaan olevan neljä vakituista asukasta
- Maltalla on noin 400 000 asukasta. Viralliset kielet ovat malta ja englantia. Malta on suosittu englannin kielikurssien kohde. Kielikoulut sijaitsevat enimmäkseen Slieman ja St. Juliensin pikkukaupungeissa.
- Asukkaista 95 % on katolisia. Arvomaailma on konservatiivinen nuorison pukeutumista myöten. Avioeroa ei tunneta, asumusero kylläkin.
- Ilmasto on suotuista koko vuoden. Hiekkarannat ovat pieniä, ja tunnetuin on St. Juliensin ranta. Sukeltajat suosivat Maltaan saarta, patikoitsijat Gozoa. Malta sopii paremmin aikuisille ja nuorille, kuin lapsiperheille.

Miten sinne pääsee:

Aurinkomatkat ja Hispania järjestävät valmismatkoja. Lisää tietoa: www.visitmalta.com. Malta Tourism Authority, matkailutoimiston pääkonttori, Merchants Street, Auberge d'Italie. Turistitoimiston infopiste, Freedom Square, Valletta.

Vallettan kadut kuhisevat elämää. Gozo tarjoaa luonnonrauhaa ja legendoja. Kiinnostaako historia, hyvä ruoka tai hemmotteluhoidot? Silloin Malta on oivallinen ja monipuolinen matkakohde.

HELJÄ LAUKKANEN

Nautin aamucappuccinoa (1,28 euroa) rantakahvilassa Sliemassa, jota myös Maltaan hienostokaupungiksi sanotaan. Takaa kuuluu arabian kurkkuäänteitä miesseurueesta, joka lukee sanomalehtiä. Kukkahameisiin pukeutuneet rouvat ratkovat ristiköitä ja puhuvat englantia. Joku tervehtii tuttavaansa italiaksi.

Kaikki taitavat silti olla maltalaisia. Maltaan lisäksi englantia on

saaren virallinen kieli, myös italiaa ymmärretään. Maltaan kieli on seemiläinen, ja se luokitellaan myös arabian murteeksi. Kielen numerot ja kielioppi tulevat arabiasta, ja italialaislainat ja englannin sanat ovat osa kieltä. Monikulttuurisuudesta kertoo sekin, että Jumala on maltaan kielessä Allah.

Kaupunkina Sliema on kodikas. Kirkon ovi käy iltamessun aikaan tiheään. Ravintoloita on

vieri vieressä. Nuoriso kokoontuu LaRiveen, vanhempi väki La Bottegaan.

Valletta kohoaa aalloista kuin kaunotar

Sliemasta pääsee myös laivalle Maltaan pääkaupunkiin, Vallettaan, joka on mereltä päin vaikuttava. Se kohoaa aalloista mahtavien muurien ympäröimänä kuin ylvyssä kaunotar. Nimensä se sai johanniittain ri-

1. Vallettan katu-kuvaan kuuluvat puiset umpiparvekkeet. Kuva Aurinkomatkat/Nina Kaverinen

2. Maltaan pitsi on maineensa veroista. Kuva Heljä Laukkanen.

3. Värikäs kukkakioskio Vallettassa. Kuva Aurinkomatkat.

Luonto on muovannut upeita poukamia ja kallioita, ihminen

▲ Maltalle idästä tultaessa ensimmäisenä näkyvät linnoituksen muurit. Kuva Johannes Wilenius

◀ Kolmen kaupungin kierros tehdään laivalla. Vittoriossa sijaitsee vastapäätä Vallettan satamaa. Kuva Malтан turistitoimisto

◀ Vallettassa linnoituksen muureilta voi ihailla Välimerä. Kuva Johannes Wilenius

◀ Aallot ovat syöneet rantakallioihin luolia ja jännittäviä muodostelmia. Kuva Aurinkomatkat / Nina Kaverinen

tarikunnan suurmestarin La Valletten mukaan sen jälkeen kun ritarit kukistivat turkkilaisen sulttaani Soliman Suuren 1500-luvulla.

Vaaleankeltaisesta hiekkakivestä rakennettu Valletta on tasuun pantavan pieni. Ravintolat ja kaupat löytyvät helposti ilman katunumeroita. Riittää, kun sanoo osoitteen torin tai kadun nimen.

Pääkatu Republic Street alkaa bussiasemalta. Saman suuntainen Merchants Street on hyvä ostoskatu, kuten myös Melita Street ja St. John's Street aukioineen.

Kirkkoja, taruja ja taidearteita

Vallettassa kirkot näkyvät ja kuuluvat. Runoilija, lordi Byron viihtyi Maltalla ja sanoi sen olevan "island of smells, yells and bells", hajujen, huutojen ja kellojen saari.

Kannattaa käydä ainakin Pyhän Johanneksen katedraalissa. Se on ulkoa vaatimattoman näköinen, mutta sisällä barokin kauneus säkenöi: kullalla silatut seinät ja kattojen freskot ovat taiturimaista työtä.

Katedraalin sivukappelissa on harvinainen taidearre: barokkimestari Caravaggion (1571 – 1610) maalaus Johannes Kastajan mestaus. Se on ainoa maalaus, jonka Caravaggio koskaan

signeerasi. Caravaggio vietti Maltalla pari vuotta paettuaan Roomasta syytettä taposta. Saarella hän sai suojelijoita ja paaivin armahduksen. Maltan ritariksi hänet lyötiin 1608, mutta hän joutui myöhemmin syytteen rikoksesta ja ritarin arvo poistettiin.

Maista tuoretta kalaa ja tuhtia jänistä

Vallettassa suuntaan rantaan, kohti Waterfrontia. Vanhasta lastausatamasta on kunnostettu raikas rantakatu, joka on täynnä bistroja ja viinibaareja. Maltalaiset rakastavat perunaa, leipää ja leivoksia. Italialaista ruokaa; risottoa ja pastaa syödään paljon.

Kala on Maltalla aina tuoretta, ja valkolihaista gurbelia voi verrata mehevään meriahveneen. Se on mehevää ja ruodotonta. Mehukkaat tomaatit maistuvat auringolta.

Myöhemmin maistan myös saaren perinneruokaa, jänistä, jota tarjotaan padassa tai grillattuna. Tuhtia tavaraa, mutta suosittelen kokeilemaan.

Kansainväliset kahvila- ja ravintolaketjut ovat pysytelleet pois Maltalta. Paikallisväriä ja perinteitä löytyy Caffè Cordinaasta Vallettan keskuskadulta. Upeat kattomaalaukset on tehnyt Giuseppe Cali. Tuliaisiksi voi ostaa Caffè Cordinan mantelikeksejä.

rakentanut komeita muureja

Kauneutta ja Calypson lauluja Gozon saarella

Lauttamatka Maltaan saarelta Gozolle taituu tunnissa. Legendan mukaan Odysseus rantautui Gozon saarelle haaksirikon jälkeen palatessaan kotiin Ithakaan Troijan sodasta.

Uskotaan, että Calypso, jonka silmät olivat puhdasta hunajaa ja palmikot hehkuvaa kultaa, lumosi hänet laulullaan Ramala Bayssa. Homeroksen mukaan tämä tapahtui Ogygian saarella. Saarelaiset vannovat, että Ogygia on nykyinen Gozo.

Gozo on kuulu luonnonkauneudestaan. Horisontissa siintävät kylien barokkikirkkojen tornit.

Kesällä ruoho on kulottunutta, mutta keväisin maiseman sanotaan muistuttavan vehreää Irlantia. Niityillä tuoksu timjami, ja kapris kukkii kesän alussa. Ennen häitä morsiamen ikkunaan ripustetaan tuoretta basilikaa merkiksi tulevasta muutoksesta.

Syrjäkylien kuppiloissa voi kuulla musiikkia, joka kuulostaa portugalilaiselta fadolta. Ehkä se on perua Calypson lauluista?

Hemmotteluhoitoja kylpylässä

Matkailu on Maltaan pääelinkeino, ja matkailijoille on tarjottava uusia ideoita. Nyt vuorossa ovat hemmotteluhoitot, ja hotellit kilpailevat kylpyläasiakkaista.

Luksushotellien kylpyläosastot ovat moderneja ja miellyttäviä. Gozon saarella hotelli Kempinski Spa San Lawrenz tarjoaa monipuolisen ohjelman. Hotelli Fortina Spassa Sliemassa on useita hoito-osastoja.

Joissakin hotellihuoneissa on oma poreallas, solarium ja hierontapeti sekä mahdollisuus säätää erilaisia vesiterapiasuuhkuja omassa kylpyammeessa.

Kokeilen chromoenergiahoitoa Corinthia Palace -hotellissa. Kiihkeärytmisessä hieronnassa otteet vaihtuvat nopeasti.

Auyrveda-hoitoja intialaiskäsini

Radisson-hotellissa, Myoka Golden Sands Spassa, pääsen intialaiseen, kehoa ja mieltä tasapainottavaan auyrveda-hoitoon. Saarelle on muuttanut Intiassa kouluttautunut auyrveda-ammattilaisten joukko. Hoitajani Sineed Thomas on opiskellut yhdessä Intian Keralan auyrvedayliopistoista.

Rauhallinen värein sisustettu huone on valaistu kynttilöin. Kehoa sivellään pitkin ja tasaisin hierontaliikkein ylhäältä alaspäin toisin kuin perinteisissä hieronnoissa, joissa veri pumpataan sydäntä kohti.

Rentouttavan auyrveda-hoidon jälkeen olo on seesteinen ja voimakas. Sen jälkeen on hyvä jatkaa matkaa. □

Maltalaiset rakastavat leipää ja italialaisen keittiön herkkuja. Kuva Heljä Laukkanen

Museoita

- Kansallinen taidemuseo, South Street, Valletta
- Arkeologinen museo, Republic Street, Valletta
- Suurmestarien palatsi, Piazza Regina, Valletta

Ravintoloita

- **Chiaroscuro**, 44 Strait Street. Moni-ilmeisessä ravintolassa on kahvila ja yökerho.
- **The Lantern**. 20 Sappers Street. Liikemiesten suosima drinkkibaari. Herkullista ruokaa.
- **Tal-Familja**, Triq Tal-Gardieli, Marsascala. Myös kasvisruokia. 10 prosentin alennus yli 65-vuotiaille.
- **Nuvo**, 102, Triq iz-Zongor, Marsascala, www.nuvomalta.com. Kotoisa merenrantaravintola tarjoaa joka päivä tuoretta kalaa. Erikoisuutena tukevaa, saksalaistyyppinen menyy ja jälkiruuat. Vaihtuva taidenäyttely
- **Ciapetti**. 5. St. Agatha's Esplanade, Mdina. Välimerellinen menyy ja romanttinen ilmiapiiri.

Kahviloita, viinibaareja

- **5th Avenue**, Waterfront. Ulkoilma-kahvilaan kuuluu myös tummasävyisesti sisustettu bistro. Muhkeat leivonnaiset.
- **Al-Mare**, Triq il-Lanca. Gourmet-ravintolasta avautuu huikea näköala merelle. Erittäin suosittu lämpiminä kesäilltoina.
- **Caffè Merisi**, 11, South Street. Herkullinen brunssi, erillinen iltamenyy ja jänisburgereita.

Kylpylöitä:

- **Myoka Golden Sands Spa**, St Paul's Bay, www.myoka.com
- **Hotel Fortina Spa Resort**, Tigné Seafront, Sliema, www.fortinaspa.com
- **Corinthia Palace Hotel**, Spa by Algothem, www.athenaeumspa.com

Malta

Aurinkoa, kulttuuria, elämyksiä

12.06 & 19.06. alk. vko

599€

Esmeralda**+ ea

26.06. alk. vko

599€

Bella Vista**- ak

03.07. alk. vko

619€

Porto Azzurro***- ea

Talven matkat myynnissä!

www.almatour.fi

Puh. 09 774 3850

Hinnat 2 hengen huoneessa/hlö. Myynti auki ma-pe 09.00-17.00 ja puhelinynti la & su 10.00-14.00. Kaisaniemenkatu 4 A, 2. krs, 00100 Helsinki.